

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitruvius Itervm Et Frontinus

Vitruvius

Florentiae, 1513

De Marmore qu[omod]o paretur ad tectorio. Caput VI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12979

LIBER

pra regularum tecta potest habere, aut columnas, seu fastigiorum explicaciones? Hæc enim supra cōtignationes ponuntur non supra regularum tecta, Si ergo quæ non possunt in ueritate rationem habere facti, in picturis probauerimus, accedemus & nos his ciuitatibus, quæ propter hæc uitia insipientes sunt iudicata, Itaq; apertius cōtra respondere nō est ausus, sed sustulit scenam, & ad rationem ueritatis cōmutatam, postea correctam approbauit. Utinam diu immortales fecissent, ut Licinius reuiuisceret, & corrigere hanc amentiam, tectoriorumq; errantia instituta, sed quare uincat ueritatem ratio falsa, nō erit alienum exponere, Quod enim antiqui insumentes laborem, & industriam probare contendebant artibus, id nunc coloribus, & corū elegantis specie consequuntur, & quæ subtilitas artificis aduiciebat opibus auctoritatē, nunc dominicus sumptus efficit ne desideretur, Quis enim antiquorum non uti medicamento minio parca uidetur usus esse? At nūc passim plerūq; toti parietes inducuntur, Accedit huc chrysoolla, ostrū, armeniū, hæc uero cū inducuntur, & si nō ab arte sunt posita, fulgentes tamē oculorū reddūt uisus, & iō q̄ pretiosa sunt, legibus excipiuntur, ut ab domino, non à redemptore represententur, Quæ cōmone facere pot. ut ab errore discedatur, in opere tectorio satis exposui, Nunc de apparationibus, ut succurrere potuerint, dicam, & primū, quoniam de calice initio est dictū, nunc de marmore dicendū restat.

De marmore quomodo paretur ad tectoria.

Caput.

VI.

Marmor non eodem genere omnibus regio-
nibus procreatur, sed quibusdā locis gle-
bae (ut salis) micæ perlucidas habentes,
nascuntur, quæ cōtusa & molita præstant tectoriis &
coronariis operibus utilitatem. Quibus autem locis
hæ copiae non sunt cēmēta marmorea, siue assulæ dī-
cuntur, quæ marmorarii ex operibus deiiciunt, pilis
ferreis contunduntur, cribrisq; excernuntur. Eæ autē
excreta tribus generibus seponuntur, & quæ pars
grandior fuerit, quemadmodum suprascriptum est,
arenato primum cum calce inducitur, deinde sequens
ac tertio, quæ subtilior fuerit. Quibus inductis &
diligenti tectoriorum fricatione leuigatis, de colori-
bus ratio habeatur, uti in his perlucentes expri-
mant splendorēs, quorum hæc erit differentia &
apparatio.

De coloribus & primum de ochra. Cap. VII.

Colores alii sunt qui per se certis locis p-
creantur, & inde fodiuntur, nonnulli ex
aliis rebus tractationibus, aut mixtionē
bus, seu temperaturis compositi perficiuntur, uti præ-
stent eandem in operibus utilitatem. Primum autē
exponemus quæ per se nascentia fodiuntur, uti quod
græci ὄχρα dicitur. Hæc uero multis locis (ut etiā
in Italia) inuenitur, sed quæ fuerat optima, Attica,
ideo nunc non habetur, quod Athenis argēti fodinae
cum habuerunt familias, tunc specus sub terra fodie-
bantur ad argentum inueniendū. Cum ibi uena for-
te inueniretur nihilominus, uti argentum persequē-
bantur, itaq; antiqui egregia copia silis ad politio-

Q iii